

Till nämnderna**Planeringsdirektiv Mål och Budget 2022-2023**

Planeringsdirektivet för Mål och budget 2022-2023 har sin utgångspunkt i Mål och budget 2021-2022 samt kommunledningens politiska plattform 2019-2022. Direktivet innehåller en beskrivning samt tidplan för Mål och budgetprocessen, det kommunalekonomiska läget enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR), skatteprognos, en uppdaterad befolkningsprognos samt arbetslöshetssiffror. Vidare har ramar beräknats för respektive nämnd med utgångspunkt i skatteintäktsprogos, befolkning, volymer och övriga kända budgetpåverkande parametrar i det initiala budgetskedet.

Tidplan för Mål- och budgetarbetet 2022-2023

2020-10-01: SKR publicerar ny skatteunderlagsprognos och ekonomirapport om det samhällsekonomiska läget och grunden till kommunernas planering.

2020-10-16: Uppdaterad befolkningsprognos.

2020-11-15: Planeringsdirektiv för Mål och budget skickas ut, inklusive ekonomiska ramar. Planeringsdirektivet innehåller även anvisningar för förvaltningarnas och nämndernas beredning av Mål och budget.

2021-02-15: Nämndernas och bolagens yttrande och förvaltningarnas material angående Mål och budget ska vara kommunstyrelsen tillhanda.

2021-02-26: Kommunstyrelseförvaltningen klar med bearbetning av nämndernas och bolagens yttranden angående Mål och budget.

2021-03-09: Mål och budgetkonferens.

Vecka 13: Fördjupade samtal med nämnder och bolag.

2021-04-15: Ny befolkningsprognos.

Vecka 15/16: Regeringen presenterar vårpropositionen.

2021-05-03: Kommunstyrelseförvaltningen presenterar intäktsprogos för skatteintäkter och generella statsbidrag 2022.

2021-05-07: Politiska kommunledningen presenterar sitt slutliga förslag till Mål och budget 2022-2023.

2021-05-19: Mål och budgetförslaget i kommunalrådsberedningen.

2021-05-18: Politiska kommunledningens Mål och budgetförslag redovisas vid central samverkan, CESAM.

2021-05-20: Oppositionens Mål och budgetförslag lämnas till kommunstyrelseförvaltningen om det skall skickas ut till kommunstyrelsen.

2021-05-31: Mål och budgetbeslut i kommunstyrelsen.

2021-06-03: Oppositionens Mål och budgetförslag, som inte varit inlämnat till kommunstyrelsen men som skall skickas ut till kommunfullmäktige, lämnas till kommunstyrelseförvaltningen.

2021-06-14: Mål och budgetbeslut i kommunfullmäktige.

2021-10-29: Nämnd ska ha beslutat om Strategi och budget 2022-2023.

2022-01-31: Detaljbudgetar och kommunens budget som helhet skall vara avstämda i beslutstöds- och ekonomisystem.

2022-02-15: Verksamhetsplanering ska vara inlagd och avstämd i beslutsstödsystemet.

Omvärldsanalys

Samhällets, kommunernas och regionernas förutsättningar

”**Ekonomirapporten**” belyser kommunernas och regionernas ekonomiska situation och förutsättningar samt den samhällsekonomiska utvecklingen på några års sikt. Rapporten ges ut av Sveriges kommuner och regioner (SKR) två gånger per år. Ekonomirapporten per oktober 2020 finns som bilaga till detta planeringsdirektiv. Prognoserna och analyserna är mycket osäkra, med anledning av Covid-19 och de effekter pandemin har haft under 2020 samt kommer att få framåt.

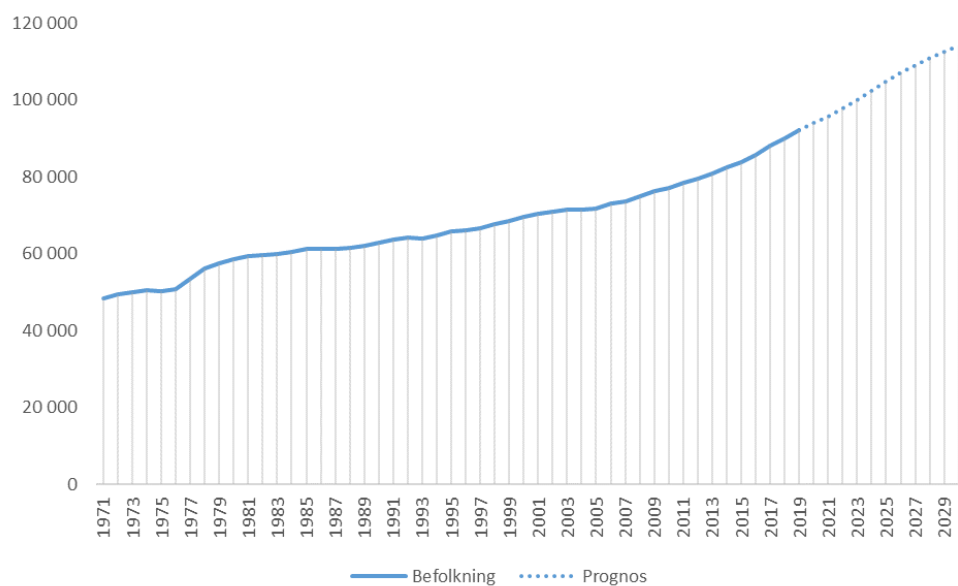
”Ett omtumlande år ger oväntade avtryck i den kommunala ekonomin. Det har skett en stor omställning av verksamheterna, intäkterna minskar, och skatteunderlaget

räddas av statliga åtgärder, statsbidragen är rekordstora – det är inte lätt att se vart allt detta kommer att ta vägen, trots att året snart lider mot sitt slut. Ett rekordresultat 2020 låg inte inom möjligheternas horisont i våras, men likväl är det ditåt det pekar nu. Även de närmsta två åren ser förhållandevis bra ut. Men både de mänskliga och ekonomiska effekterna av pandemin är på kort och lång sikt osäkra. Historien kommer att utvisa vad detta speciella år fört med sig.”

Kommunernas förutsättningar beskrivs vidare i kapitel 2 i bilagan.

Befolkningsutvecklingen i Haninge

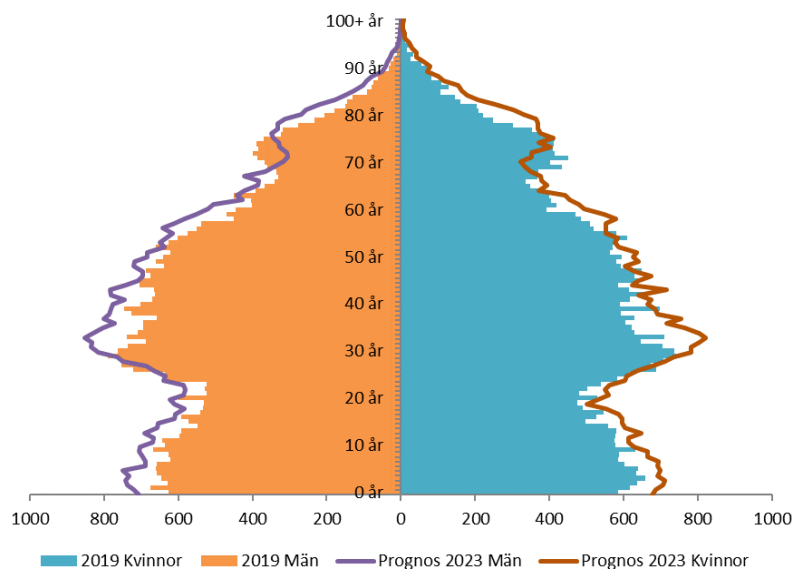
Haninges befolkning 1971-2019, prognos 2020-2030

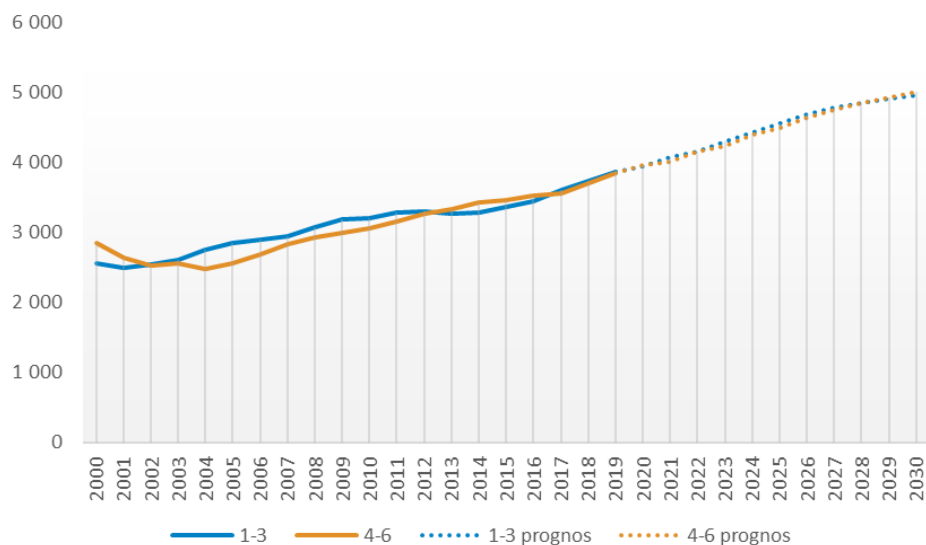
Vid utgången av 2019 hade Haninge kommun 92 095 invånare, vilket var en ökning med 2 106 invånare under året. Under 2020 har kommunen passerat 93 000 invånare och beräknas nå 94 000 invånare innan årsskiftet. År 2024 beräknas kommunen passera 100 000 invånare och år 2030 väntas antalet invånare uppgå till cirka 114 200. Det innebär att Haninge kommun beräknas öka med drygt 22 000 invånare till 2030, vilket motsvarar en befolkningsökning på 24 procent.

Den främsta förklaringen till kommunens prognostiserade befolkningsökning är ett positivt flyttningsnetto, det vill säga att fler personer flyttar till kommunen än som flyttar från. Haninge har också ett födelseöverskott, vilket innebär att fler barn föds än personer som avlider under året.

Befolkningspyramid, befolkning 2019 och prognos 2023

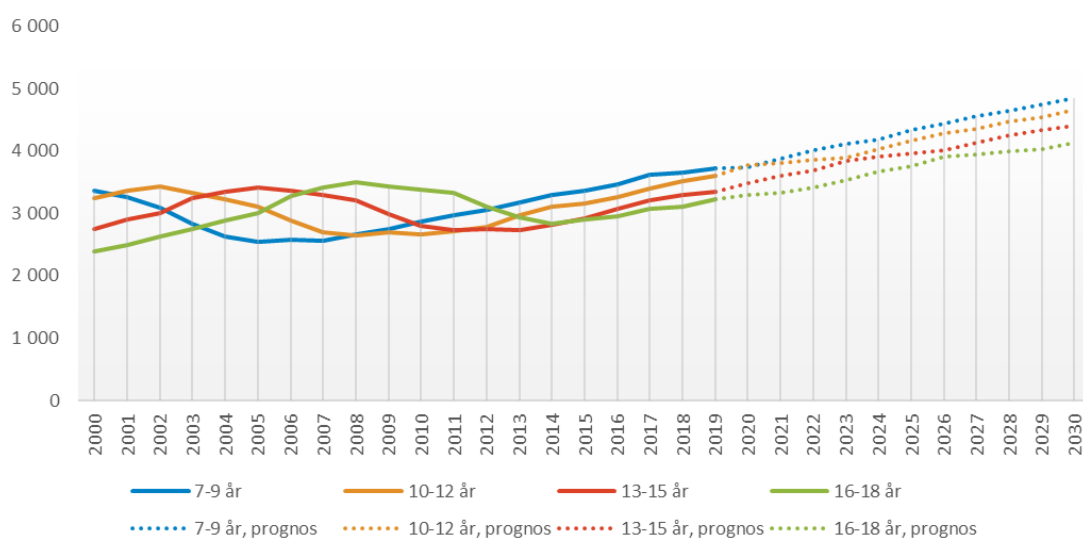

Befolkningspyramiden visar befolkningen åldersfördelat 2019 jämfört med prognostiserad befolkning 2023. Medelåldern i Haninge kommun var 38,2 år 2019. Det var den sjätte yngsta bland landets 290 kommuner. Medelåldern i riket var 41,3 år och i Stockholms län 39,4 år. I de flesta åldrar visar prognosen att Haninge beräknas bli fler invånare 2023 än 2019. I åldrarna 69-75 prognostiseras däremot färre invånare 2023 än 2019. Det förklaras delvis av att de stora födelsekullarna på 40-talet som åldras och ersätts av 50-talisterna som var en mindre barnkull. Befolkning förskoleåldern 2000-2019, prognos 2020-2030.

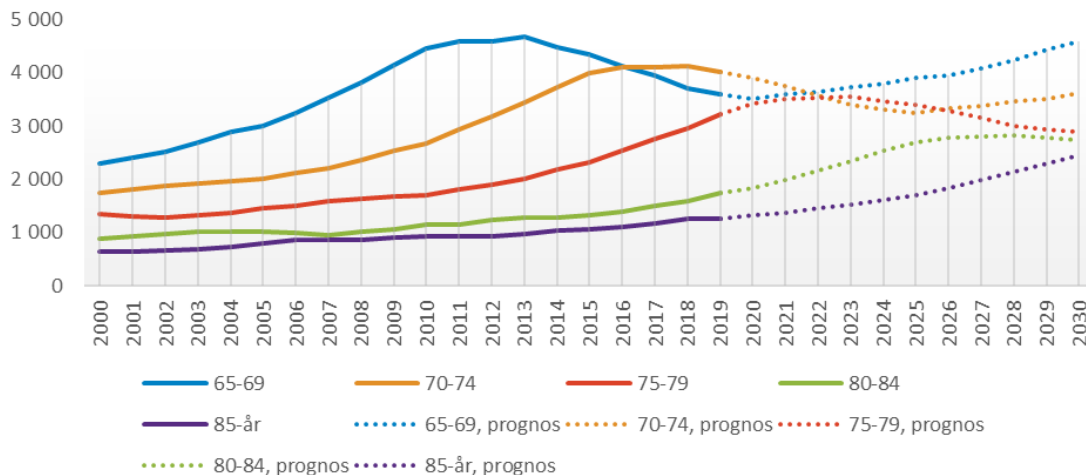
Barn i förskoleåldern beräknas öka med elva procent till 2023, vilket motsvarar 840 barn. Det är ungefär samma ökning som kommunen haft de fyra senaste åren. Ökningen är relativt jämn fördelad mellan den yngre och den äldre åldersgruppen. Barn i ålder 4-6 år beräknas öka med 400 och barn i åldern 1-3 år beräknas öka med 440 barn.

Befolkning skolåldern 2000-2019, prognos 2020-2030

Även barn i grundskoleåldern beräknas öka under prognosperioden. Totalt beräknas antalet barn i grundskoleåldern öka med knappt 1 500 barn till 2023, vilket motsvarar den faktiska ökningen de senaste fyra åren. Barn i åldersgrupperna 7-9 år beräknas öka med elva procent till 2023 och barn i åldrarna 10-12 med åtta procent. Barn i åldrarna 13-15 år beräknas öka med nästan 500 barn, motsvarande 15 procent till år 2023. Barn i åldersgruppen 16-18 år beräknas öka med tio procent till år 2023.

Befolkning 65 år och äldre 2000-2019, prognos 2020-2030

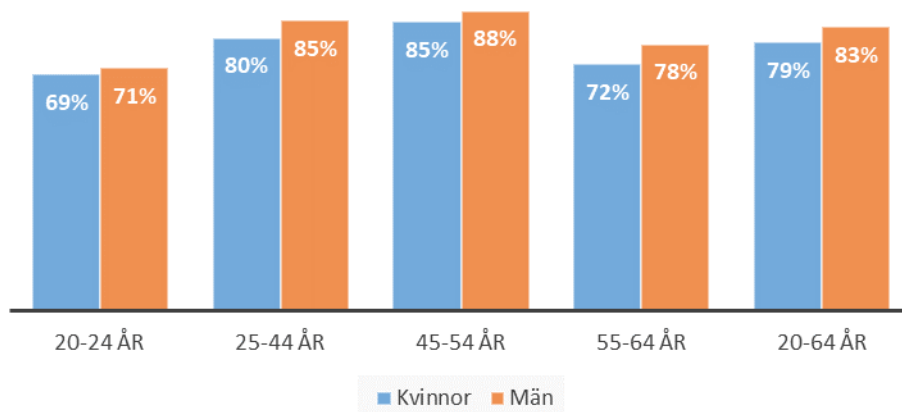

Diagrammet ovan visar invånare från 65 år och uppåt fördelat i femårsklasser. Haninge kommun beräknas ha cirka 700 fler invånare i åldern 65 år och äldre år 2023 än antalet 2019. Åldersgruppen 80-84 år beräknas öka mest både i antal och i procent. Invånare i åldern 70-74 år beräknas minska till 2023. Att det blir dessa förändringar i åldersgrupper förklaras delvis av de stora födelsekullarna från 40-talet som åldras och ersätts av 50-talisterna som var en mindre barnkull. Antalet invånare som är 80 år eller äldre beräknas öka med 850 invånare till 2023.

Sysselsättning och arbetslöshet

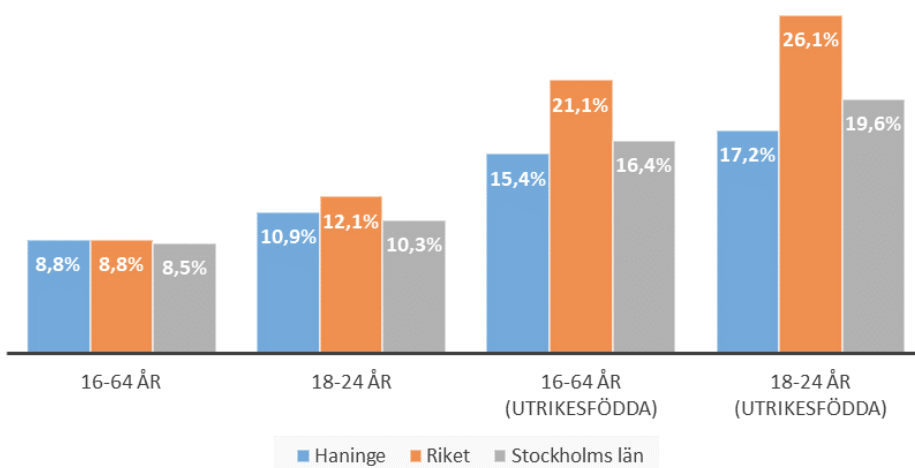
Sysselsättningsgraden i Haninge kommun var 79 procent för kvinnor och 83 procent för män i åldern 20-64 år, 2018 (senast tillgängliga uppgifter). De som inte arbetar kan t.ex. vara studenter, arbetslösa, sjukskrivna, förtidspensionärer eller föräldralediga.

Sysselsättningsgrad efter kön och ålder 2018

Sysselsättningsgraden är högst i åldersgruppen 45-54 år och näst högst i gruppen 25-44 år. Sen är sysselsättningsgraden lägre i de yngre och äldre åldersgrupperna, vilket förklaras av att vissa går i pension innan 65 år och i den yngre gruppen är det fler som studerar eller av andra anledningar inte kommit in på arbetsmarknaden. Män har en högre sysselsättningsgrad än kvinnor i samtliga åldersgrupper.

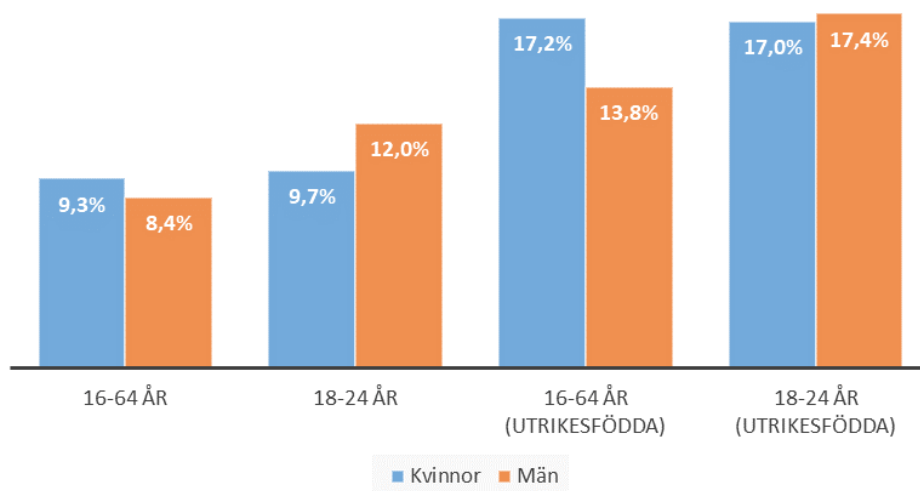
Arbetslösa jämfört med länet och riket, oktober 2020

Arbetslösheten i Haninge var i oktober månad 8,8 procent, vilket är en ökning med 1,7 procentenheter sedan samma period föregående år. Det var något högre än

Stockholms län, men på samma nivå som riket. Ungdomsarbetslösheten, det vill säga arbetslösa i åldern 18-24 år var 10,9 procent, vilket var högre än länet men lägre än riket. Bland utrikesfödda var arbetslösheten högre än den totala gruppen, men den var lägre än både länet och riket. Ungdomsarbetslösheten bland utrikesfödda i Haninge har minskat med 2,1 procentenheter sedan samma period föregående år.

Arbetslösa Haninge uppdelat på kön, oktober 2020

Arbetslösheten i Haninge i oktober månad var högre bland kvinnor än män. Även i gruppen utrikesfödda var arbetslösheten högre bland kvinnor än män. Ungdomsarbetslösheten var däremot högre bland män än kvinnor. Sedan oktober 2019 har ungdomsarbetslösheten bland utrikesfödda män minskat med 3,5 procentenheter. Under samma period minskade ungdomsarbetslösheten bland kvinnor med 0,5 procentenheter.

Skatteunderlaget i Haninge 2020-2025

Prognosen för år 2021–2025 baseras på den samhällsekonomiska bild som presenteras ovan. Nedanstående utfall på skatteunderlagsprognoser grundar sig på SKL:s prognos i oktober 2020. Utifrån SKL:s prognos för år 2022 och framåt har justeringar gjorts för ytterligare nya invånare då kommunen växer snabbare än genomsnittet i riket. Då Haninges invånarantal växer med mer än 1,2 procent kommer kommunen även att kompenseras för en snabb befolkningsökning. Det innebär att prognosen för skatteintäkterna totalt för Haninge 2022 är 5 521 mnkr, vilket är 199 mnkr högre än prognosen för 2021 (5 322 mnkr). Siffrorna nedan utgår ifrån en oförändrad skattesats under åren 2022-2024.

Prognos skatteintäkter och generella statsbidrag Haninge i mnkr

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budget 2020 och 2021	5 099	5 303				
Prognos oktober 2020	5 163	5 322	5 521	5 736	5 978	6 282
Skillnad i prognos jämfört med föregående år		+ 159	+ 199	+ 215	+ 242	+ 304

Haninge kommuns resultat har de senaste åren varit goda och prognosen för 2020 visar ett positivt resultat, enligt den senaste prognosen (per 31 oktober) 174,0 mnkr. Nämndernas prognoser för 2020 visar, jämfört med budget, ett sammantaget nettoöverskott om 25,3 mnkr exklusive fullmäktiges reserv. Den skattefinansierade verksamheten inklusive fullmäktiges reserv visar ett nettoöverskott på 37,7 mnkr

Prognosen för skatteintäkterna totalt för Haninge 2022 är som tidigare nämnts 5 521,0 mnkr. Jämfört med budget 2021 är ökningen 218,0 mnkr.

Målsättningen för det budgeterade resultatet för 2022 är enligt Mål och budget 2021-2022 att resultatet ska uppgå till 3 % av skatter och generella statsbidrag i kommande års budgetar. Detta är utgångspunkten för de ramar som fördelats mellan nämnder och styrelser för 2022. Budgeterat resultat (163,1 mnkr) tar 34,2 mnkr mer av utrymmet för 2022 än i budget 2021 (128,9 mnkr).

De volymeräkningar som beräknats för 2022 tar hänsyn till volym- och befolkningsförändring mellan åren 2021 och 2022. Volymökningarna, som prognostiseras motsvara en ökad kostnad med 110,6 mnkr 2022, tar en stor del av det finansiella utrymmet. Prognosen om kostnadsökning för ökade volymer tar i det här skedet generellt inte hänsyn till möjlig ökad effektivitet i verksamheterna jämfört med tidigare. Detta behöver bearbetas under budgetprocessens gång.

Vidare ökar kommunens pensionskostnader vilket måste finansieras. För detta har 18,0 mnkr tillförts finansförvaltningen ur det totala utrymmet.

Fullmäktiges reserv har utökats med 20,0 mnkr, för att finansiera utvecklings- och tillväxtportföljerna samt för att skapa utrymme för att i ett senare skede kompensera stadsbyggnadsnämnden för ökade kapitalkostnader (avskrivningar) i samband med aktivering av exploateringsprojekt 2022.

För att balansera budget 2022 utifrån ovan nämnda förutsättningar har en generell ramökning med 0,6 % lagts på samtliga nämnder och styrelser, med undantag av valnämnden, näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden och revisionen. Dessa erhåller inte heller någon generell volymkompensation. Valnämndens ram har dock ökat med 4,4 mnkr jämfört med 2021, med anledning av att det är valår 2022.

Kommunen måste anpassa kostnaderna till intäktsnivån. Med de prognostiserade intäkterna kommer kravet på effektiviseringar att kvarstå för nämnderna för att uppnå den finansiella målsättningen om ett ökat resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. I budget 2021 motsvarar resultatet 2,4 % av samlade skatteintäkter och generella statsbidrag. Föreslagna ramar utgår från ett resultat 2022 som motsvarar 3,0 %.

Nästa skatteintäktsprognos kommer den 15 december 2020. Ytterligare skatteprognoser kommer normalt i februari respektive maj, vilka skall tas hänsyn till innan Mål och budget beslutas i kommunfullmäktige den 14 juni 2021.

Nämndernas planeringsförutsättningar inför Mål och Budget 2022-2023

Planeringsdirektivet inför Mål och budget 2022-2023 ska leda till ett beslut i kommunfullmäktige den 14 juni 2021 innehållande strategisk plan, ekonomiska ramar fördelade per nämnd för 2022 samt investeringsbudget 2022-2024 och ekonomisk plan 2023-2025. Behovet av långsiktighet när det gäller kommunens investeringar gör att investeringsbudget ska omfatta inte bara det kommande året utan också på detaljnivå utgöra en plan för den därpå följande treårsperioden.

Målsättningen för 2022 är, i enlighet med Mål och budget 2021-2022, ett budgeterat resultat som motsvarar 3 % av skatter och generella statsbidrag.

Enligt skatteprognos i oktober 2020 är det ekonomiska utrymmet beräknat till 5 521,0 mnkr 2022. Till det tillkommer ett budgeterat positivt finansnetto på 14,0 mnkr, vilket ger ett totalt utrymme på 5 535,0 mnkr. Den finansiella målsättningen, ett överskott med 3,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag motsvarande 163,1 mnkr, innebär en ökning av budgeterat resultat med 34,2 mnkr jämfört med budget 2021. Det innebär i sin tur att det finns ett ökat ekonomiskt utrymme på 183,8 mnkr att fördela 2022 i jämförelse med budgeten för 2021.

Detta ekonomiska utrymme, givet de förutsättningar som beskrivs ovan, har tillåtit att kompensera nämnderna för befolknings-/volymökning med 110,6 mnkr.

Utrymmet tillåter utöver det att generellt kompensera för pris- och löneökningar med 0,6 % motsvarande 30,7 mnkr.

Ramarna för respektive nämnd ligger till grund för nämndernas beslut om förslag till budget 2022-2023 som skall vara kommunstyrelseförvaltningen till handa senast den 15 februari 2021.

Nämndernas ramar 2022

I de av kommunstyrelseförvaltningen beräknade ramarna för 2022 ingår volymkompensation med sammanlagt 110,6 mnkr, med utgångspunkt i befolkningsökning och volymprognoser i olika åldersgrupper. Vidare har 30,7 mnkr fördelats i en generell pris- och lönekomensation på 0,6 %.

Ramar för respektive nämnd och styrelse finns i tabellen nedan:

Nämnd/styrelse	Mål- och budget 2021	Volymkomp	Generell ramökning (0,6%)	Övrigt	Fördelat	Ksf förslag ram 2022 direktiv
KF-reserv inkl volymreserv	35,0	0,0	0,0	20,0	20,0	55,0
Kommunstyrelsen	247,0	4,9	1,5	0,0	6,4	253,4
Södertörns upphandlingsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndaren	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnd	0,1	0,0	0,0	4,4	4,4	4,5
Revision	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6
Näringslivs och arbetsmarknadsnämnd	10,4	0,0	0,0	0,0	0,0	10,4
Äldrenämnd	826,0	14,1	5,1	0,0	19,2	845,2
Socialnämnd	1 002,0	26,5	6,2	0,0	32,7	1 034,7
Stadsbyggnadsnämnd	168,0	3,4	1,0	0,0	4,4	172,4
Grund- och förskolenämnd	2 080,0	41,9	12,6	0,0	54,5	2 134,5
Gymnasie- och vuxenut-bildningsnämnd	484,0	15,2	3,0	0,0	18,2	502,2
Idrotts och fritidsnämnd	142,0	2,9	0,9	0,0	3,8	145,8
Kultur och demokratinämnd	82,0	1,7	0,5	0,0	2,2	84,2
Finansförvaltning	110,0	0,0	0,0	18,0	18,0	128,0
Summa	5 188,1	110,6	30,7	42,4	183,8	5 371,9
Skatteintäkter	-5 303,0					-5 521,0
Finansnetto	-14,0					-14,0
Budgerat resultat	-128,9					-163,1
Budgerat resultat i % av skatter och generella statsbidrag	2,4%					3,0%

Anvisningar för nämndernas budgetförslag 2022-2023

Vid Mål och budgetkonferensen den 9 mars 2021 där kommunstyrelsens ledamöter, nämndernas presidier, förvaltningschefer och representanter för den centrala samverkansgruppen deltar, inleder kommunstyrelsens ordförande med en övergripande information om planeringsförutsättningar och ekonomiska förutsättningar.

Inbjudan och program för Mål och budgetkonferensen skickas ut i särskild ordning under januari 2021.

Under vecka tretton 2021 kommer fördjupade nämndsamtal med respektive presidie att genomföras. Anvisning med utgångspunkt i planeringsdirektivet, Mål och

budgetförslag som respektive nämnd fattat beslut om samt Mål och budgetkonferens kommer att skickas ut i förväg.

Huruvida mål och budgetkonferens och fördjupade nämnsamtal kommer att kunna genomföras på det sätt de brukar, kommer att bedömas i ett senare skede, med utgångspunkt i utvecklingen framåt runt Covid-19.

Fullmäktiges målområden, mål och indikatorer

I Mål och budget 2021-2022 finns kommunens målstruktur och uppföljning, målområden och fem mål med indikatorer med målvärden. För varje mål anges vilken eller vilka nämnder eller bolagen som har ansvar för målet. Varje indikator finns en ansvarig nämnd eller bolag enligt bilaga till mål och budget.

Nämnder och bolag ska utgå ifrån Mål och budget 2021 – 2022 med bilaga. Mål och målformuleringar ska inte förändras.

Förslag till ändringar avseende indikator kan göras av ansvarig nämnd (bolag). Om en indikator föreslås tas bort så ska ny indikator med utfallsvärde och målvärden för 2022-2023 föreslås. Motivera förslaget.

Förslag på ändring av ansvarsfördelning (mål, indikatorer) ska motiveras.

Nämndspecifik omvärldsanalys

Här belyser nämnderna vad som påverkar i omvärlden, ny lagstiftning, nya regelverk, nya trender, riskfaktorer, jämförelser med andra kommuner, möjligheter genom forskning och teknisk utveckling inom fackområdet, arbetskraftsläget avseende kritiska roller och kompetenser etc.

Investeringsbudget

Generellt är uppdraget att se över investeringsbudgeten i syfte att minska antalet investeringar eller utreda om investeringarna kan genomföras på ett mindre kostsamt sätt. Det är viktigt att titta på livscykelkostnaden. Kan investeringsvolymen minskas kommer framtida driftkostnader med anledning av investeringen inte att öka lika mycket.

Samtliga investeringar, även anpassningar av befintliga lokaler, som berör respektive nämnd ska tas med i nämndens investeringsäskande oavsett om kommunen eller Tornberget äger fastigheten. Alla investeringar som enligt beslut ska genomföras 2022 ska finnas med samt planerade investeringar 2023-2025. Även investeringar som härrör sig från nämndens kompetensförsörjningsplan i form av aktiviteter och insatser för exempelvis anskaffning eller förflyttning av kompetens ska redovisas.

Investeringsäskandena skall vara väl dokumenterade och uppställda i prioritetsordning, främst för åren 2022 och 2023 men även för år 2024 och 2025 i möjligaste mån. Målsättningen är att det för varje aktuellt projekt skall anges en uppskattad investeringsnivå som är avstämd med Tornberget.

Det kan i vissa fall, på grund av osäkerheter i projektet avseende omfattning och kostnadsberäkning, bli nödvändigt att enbart textmässigt beskriva projektet och i ett senare skede återkomma med uppgifter om kostnader.

Driftskonsekvenserna av investeringar ska så långt som möjligt redovisas i helårseffekt. För samtliga investeringar gäller som huvudprincip att driftskostnaderna ska täckas av föreslagen driftbudgetram, detta ska redovisas under rubriken kapitalkostnader under avsnittet om driftbudget nedan.

Prioritering och driftkostnad, investeringar

Prio ordning	Projektbenämning	Typkod	Behov, tkr	Beräkna d kapital- kostnad	2023	2024	2025	SBN 2026
				2022				
1		N						
2		E						
3		R						
4		N						
Summa								

Förklarande text:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Typkoder

R = Rationaliseringsinvestering

N = Nyinvestering

E = Ersättningsinvestering

Driftbudget

Här anger nämnderna vad som påverkar driftbudgeten, med utgångspunkt i följande punkter och rubriker:

- ✓ Nämnderna ska pröva all verksamhet, utifrån ett effektiviseringsperspektiv där man tar konstruktiv ställning till vad som kan göras med utgångspunkt i föreslagen ram och där man lyfter fram vad som kan göras bättre och utvecklas framåt samt vilka samarbeten som ger mer eller bättre verksamhet.
- ✓ Samtliga nämnder ska analysera intäktssidan med samma noggrannhet som kostnadssidan.
- ✓ Nämnderna ska tydligt beskriva vilka effektiviseringar, verksamhetsförändringar eller andra åtgärder som kommer att krävas för att verksamheten skall kunna rymmas inom den föreslagna driftbudgetramen.
- ✓ Nämnderna ska tydligt föreslå och beskriva samordnings-/samarbetsförslag som kan bidra till effektiviseringar för att verksamheten ska rymmas inom föreslagen driftbudgetram samt bidra till ökad kvalitet för kommunens invånare. **Förslagen anges under särskild rubrik nedan.**
- ✓ Risker och osäkerheter som kan komma att förändra och påverka de sammanställda och redovisade budgetförutsättningarna för 2022 och 2023 i såväl positiv som negativ riktning ska belysas.

Nämnderna ska redogöra för och analysera följande faktorer utifrån driftbudgetpåverkan 2022-2023:

Volymförändringar

Beskrivning av demografi och befolkning nedbruten inom nämndens specifika verksamhetsområden med utgångspunkt i kommunens befolkningsprognos. Här skall även faktiska, eller prognostiserade förändringar av volym, efterfrågan etc. beskrivas, vilka inte beror på förändringar i befolkningen.

Lokaler

Beskrivning och analys av hur lokalbehovet ser ut beträffande behov av ytterligare lokaler, omDispositionering av lokaler eller avställning av lokaler, samt driftbudgetekonomiska konsekvenser och möjligheter.

Kapitalkostnader

Beskrivning och analys av hur pågående och/eller redan beslutade/aktiverade investeringar samt planerade investeringar påverkar föreslagen driftbudgetram.

Kompetensförsörjning

Haninge kommun har sedan några år tillbaka påbörjat arbetet med att möta upp de stora utmaningarna som kommunen står inför gällande kompetensförsörjning. Med stöd av ett systematiskt arbetssätt ska förvaltningarna säkerställa sin kompetensförsörjning på kort och lång sikt. Arbetet är under succesivt införande i samtliga förvaltningar och består i en metodik som syftar till att förstärka den ordinarie processen för verksamhetsplanering samt att arbeta för att öka kompetensmedvetenheten i hela den kommunala organisationen hos såväl chefer som medarbetare. Med kompetensmedvetenhet menas en utökad förståelse för den utvecklingsresa Haninge kommun har inlett samt att vi arbetar i en snabbföränderlig värld vilket kräver högre förståelse för omvärlden avseende teknik, processer, kompetenser och förändrade arbetssätt. Som organisation måste kommunen snabbt kunna ställa om resurser och kompetens för att bäst möta upp behov av service och tjänster. Detta innebär att möjliggöra och säkerställa planeringar på längre sikt samt att öka medvetandegraden och flexibiliteten hos de samlade kommunala resurserna om dessa förutsättningar.

Kompetensförsörjning är inget separat spår som nämnden/förvaltningen ska arbeta med utan är en del av den ordinarie verksamhetsplaneringen och skall således ingå i denna. För att metodiken för kompetensförsörjning ska ge störst effekt och säkerställa det kommunen vill uppnå i frågan behöver processen för verksamhetsplanering utvecklas och säkerställas. Delmoment i arbetet med verksamhetsplanering och kompetensförsörjning är att ta fram handlingsplaner i förhållande till nämndens/förvaltningens långsiktiga målbild samt tänkbara scenarier på den resan (de långsiktiga målen ur ett koncernperspektiv).

En röd tråd ska genomsyra arbetet och den långsiktiga målbilden ska kunna följas och förstås av den enskilda medarbetaren. I medarbetardialogen ska därför medarbetares personliga mål i förhållande till den resa nämnden och kommunen gör avspeglas.

Detta arbete säkerställer respektive förvaltning i de egna verksamhetsplanerna. Underlaget de respektive förvaltningarna/nämnderna arbetar fram ska redovisas och bilda ett underlag för kommundemensamma prioriteringar avseende kompetensförsörjning och eventuell kompetensförflyttning. Samtliga nämnder och förvaltningar har utifrån de egna förutsättningarna sedan 2019 tagit sig an arbetet på olika sätt och utifrån egna förutsättningar. Samtliga har uppnått resultat i rätt riktning med fokus på förflyttning mot långsiktig målbild och utökad kompetensmedvetenhet.

I underlaget för mål och budgetkonferensen 2021 ska respektive nämnder redogöra för hur förvaltningen har säkerställt sin kompetensförsörjning 2022, med särskilt fokus på nedanstående tre punktsatser;

1. Beskriv de resultat och de nya grepp förvaltningen har uppnått i förhållande till ovanstående beskrivning samt omvärldens krav på ny teknik och konkurrens om arbetskraften.
2. Beskriv hur man avser att gå vidare i arbetet med att ytterligare införliva den framtagna metodiken för kompetensförsörjning i sin ordinarie process för verksamhetsplanering samt
3. Beskriv hur man avser att fortsätta arbetet med att höja kompetensmedvetenheten i den egna organisationen.

IT och ny teknik som stöd för verksamheten

Här kan nämnderna redogöra för hur effektiviseringar med hjälp av ny teknik och nya arbetsätt kan förändra och utveckla verksamheten, säkerställa eller förbättra kvalitén i verksamheterna, kraven som detta ställer på verksamhetens IT-stöd samt hur verksamhetens föreslagna driftbudget påverkas.

Prioriteringar

Nämnderna skall tydligt åskådliggöra prioriteringar i förhållande till föreslagen budgetram med utgångspunkt i redovisning av punkterna ovan, samt tydligt beskriva konsekvenser. Prioriteringen ska tydligt delas upp och sammanställas i särskild anvisad tabell nedan enligt följande:

1. Områden för opåverkbara faktorer, redan beslutade åtgärder, lagar
2. Områden inom vilka faktorerna kan betraktas som opåverkbara men som det inte finns specifika beslut kring.

Mall för redovisning av prioriteringsfördelade kostnadsförändringar från
2021 till 2022

Belopp i Tkr

NÄMND/STYRELSE	XXX	Ökning %
2021 års budgetram	2 000 000	
Preliminär ramökning 2022	25 000	1,3%
2022 års preliminära ram	2 025 000	101,3%

Prio	Kostnadsförändringar 2022 jämfört med budget 2021	Årsbelopp	Andel av ram
1	Opåverkbara faktorer befintlig verksamhet eller redan beslutade åtgärder		
1.1	Volymförändringar		0,0%
1.2	Lönekostnader		0,0%
1.3	Lokalkostnader		0,0%
1.4	Kapitalkostnader		0,0%
1.5	Övriga driftkostnader		0,0%
S:a 1	Summa prio 1	0	0,0%
2	Opåverkbara övriga faktorer, ex beslut fattade utan specifikt tilldelade medel		
2.1	Nya lagkrav, regelverk	0	0,0%
2.2	Heltid för alla	0	0,0%
2.3		0	0,0%
2.4		0	0,0%
2.5		0	0,0%
S:a 2	Summa Prio 2	0	0,0%
	Summa kostnadsförändringar 2022	0	0,0%
	Preliminär ramökning		0,0%
	Avvikelse mellan kostnadsförändring och preliminär ramökning 2022	0	0,0%
	Effektiviseringsåtagande 2022 enligt anvisning		0,0%
	Andra kostnadsminskningar/intäktsökningar		0,0%
	<i>se spec och prioritering separat tabell</i>		
	Summa finansiering	0	0,0%

Tabellen ska summera till noll med utgångspunkt i den tilldelade ramen inklusive eventuella effektiviseringar.

Effektiviseringar och/eller kostnadsminskningar/intäktsökningar redovisas och specificeras och prioriteras i separat tabell (se nedan under rubrik effektiviseringsförslag).

Även kvalitetshöjande åtgärder eller andra önskemål inklusive årskostnad, tidigare ”prio 3”, redovisas i separat tabell (se nedan under rubrik kvalitetshöjande förändringar).

Effektiviseringsförslag

Effektiviseringsförslag/kostnadsbesparingar/intäktsökningar		
	Beskrivning	Effekt 2022, Tkr
1		

2		
3		
4		
Summa		0,0

Förklarande text:

- 1.
- 2.
- 3.

Samordnings- och samarbetsförslag

Nämnderna ska tydligt föreslå och beskriva samarbetsförslag som kan bidra till effektiviseringar för att verksamheten ska rymmas inom föreslagen driftbudgetram samt bidra till ökad kvalitet för kommunens invånare.

Kvalitetshöjande förändringar

Som har stor betydelse med utgångspunkt i kommunledningens planeringsdirektiv och missiv.

Kvalitetshöjande förändringar		
	Beskrivning	Effekt 2022, Tkr
1		
2		
3		
4		
Summa		0,0

Förklarande text:

- 1.
- 2.
- 3.

Tornberget

Ansvar för underhåll av fastigheterna ligger på Tornberget och finansieras inom ramen för överenskommen hyra. Den låga inflationen och låga räntor talar för fortsatt låga hyreshöjningar i de befintliga lokalerna. En bedömning från Tornberget är att kostnaderna för drift och underhåll inte kommer att öka med mer än två procent årligen. Beträffande räntor är det i dagsläget inget som indikerar några större ränteförändringar under 2021 och 2022. Om det trots allt bli en ökning så påverkar det endast de rörliga lånen vilket innebär att endast en mindre ökning av räntekostnaderna.

Tornberget skall i sitt svar beskriva eventuella konsekvenser om hyran i befintligt lokalbestånd hålls oförändrad för 2022.

Det finns behov av reinvesteringar och rationaliseringsinvesteringar inom Tornbergets fastighetsbestånd. För 2021 avsattes sammanlagt 116,5 mnkr för ej objektsbestämda energieffektiviseringsåtgärder och reinvesteringar.

Tornbergets investeringsäskande och synpunkter ska, liksom för nämnderna, vara kommunstyrelseförvaltningen till handa **senast den 15 februari 2021**. Underlag för beräknade hyror per förvaltning och nämnd 2022, utifrån kända eller kalkylerade förutsättningar, ska tillhandahållas kommunstyrelseförvaltningen under början av januari.

Har ni frågor angående denna skrivelse så kontakta Jörn Karlsson, ekonomidirektör, eller Karin Reschke, controllerchef. Vid frågor angående befolkningsprognosen kontakta kommunstatistiker Linda Kollberg.